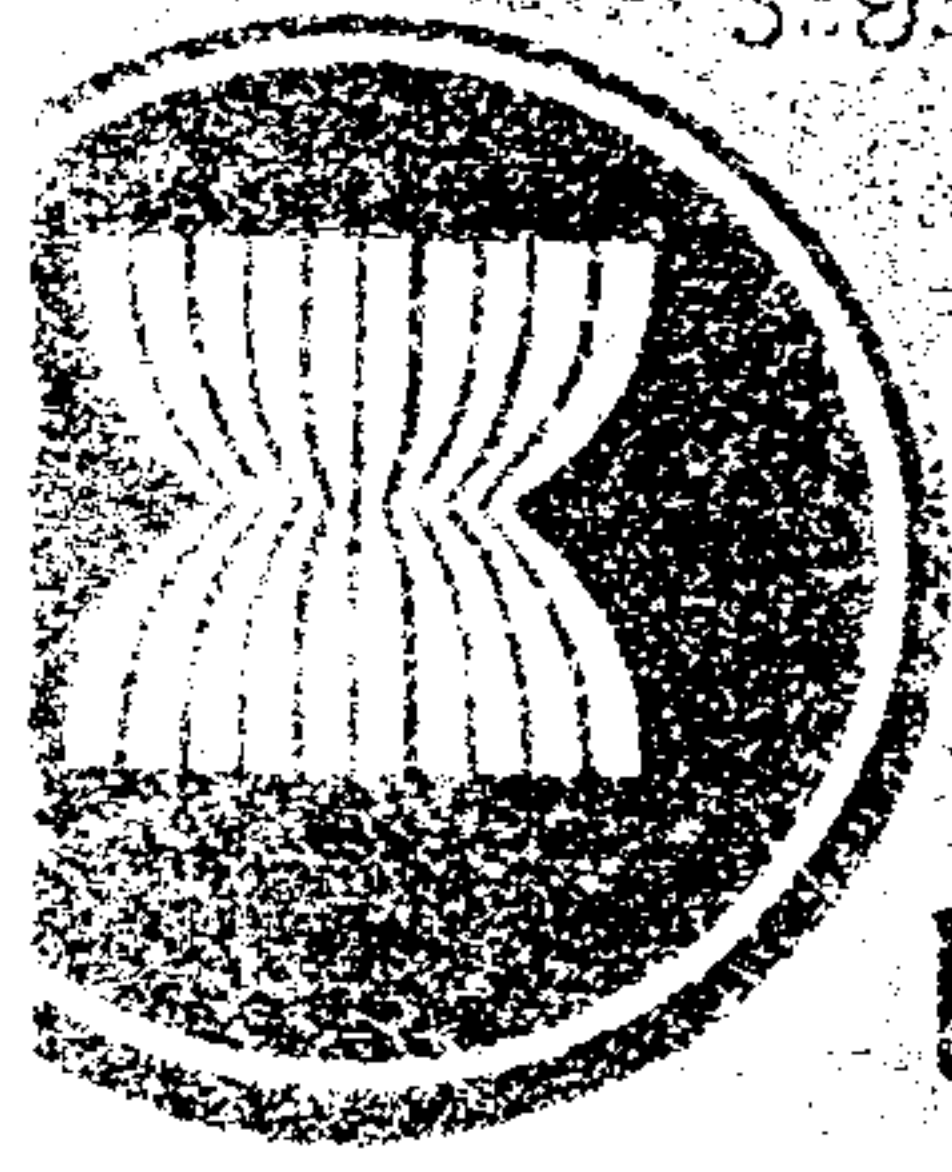
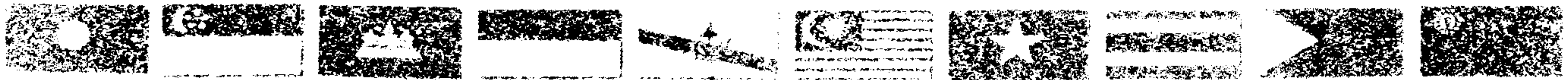


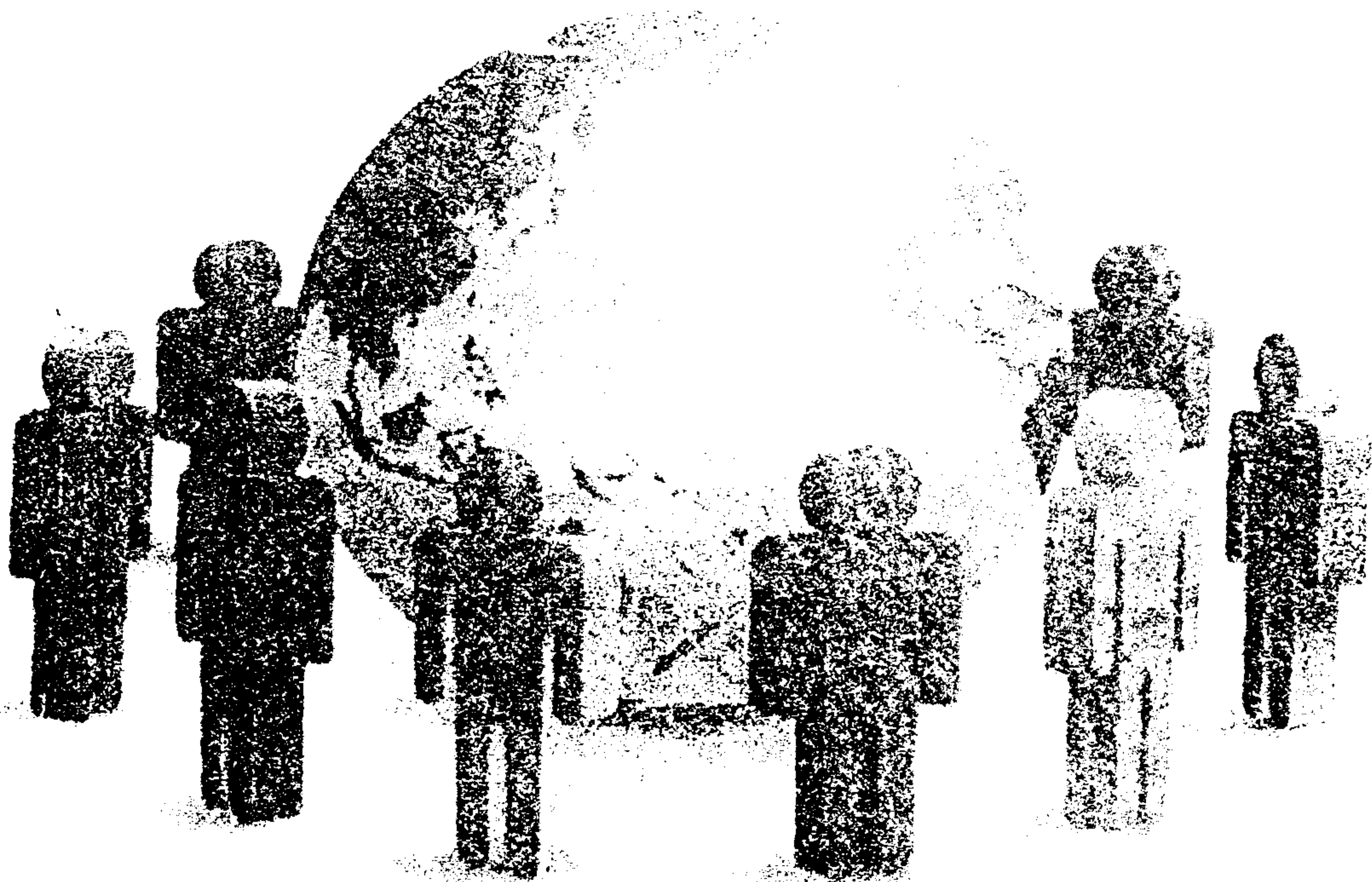
โครงการที่ ๑ รวบรวม คู่มือกฎหมายระหว่างประเทศ  
โดยมีรัฐของประเทศหรือบุคคลต่างประเทศเข้าร่วมด้วย  
ระยะที่ ๑ จัดทำเป็นคู่มือกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีอาญาเพื่อรองรับเข้าสู่ประชาคมอาเซียน



# คู่มือรวมกฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีอาญาเพื่อเตรียมความพร้อม พนักงานสอบสวนเข้าสู่ประชาคมอาเซียน



“ หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งเอกลักษณ์ หนึ่งประชาคม ”



กรมส่งเสริมงานสอบสวน สำนักงานกฎหมายและคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ



## คำนำ

คู่มือรวมกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีอาญาเพื่อเตรียมความพร้อมของพนักงานสอบสวนเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อรองรับการที่ประเทศไทยจะเข้าสู่ในการเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยมีประเทศสมาชิกทั้ง ๑๐ ประเทศได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย บรูไนดารุสซาลาม ลาว พม่า และกัมพูชา ซึ่งผลของการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีการเคลื่อนย้ายคน สินค้า การบริการ เงินทุน และการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรี ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ทั้งการค้า ยาเสพติด การค้ามนุษย์ การก่อการร้าย อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ซึ่งปัจจุบันอาเซียนได้ให้ความสำคัญกับอาชญากรรมข้ามชาติ ๘ ประเภท ได้แก่

การค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ โจรสลัด การค้าอาวุธ การฟอกเงิน การก่อการร้าย อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ และอาชญากรรมคอมพิวเตอร์

โดยคณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อพนักงานสอบสวนโดยเฉพาะในส่วนของสาระความรู้ที่เกี่ยวกับกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีอาญา ในอันที่จะนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านการอำนวยความสะดวกทางอาญาให้แก่ประชาชนทั่วไปและรวมถึงการปฏิบัติต่อนักท่องเที่ยวและชาวต่างชาติที่เดินทางเข้า-ออกผ่านราชอาณาจักรไทย นอกจากนี้ผลจากการเคลื่อนย้ายแรงงานและการเดินทางเข้า-ออกของนักท่องเที่ยวหลาย ๆ ประเทศอย่างเสรี อาจนำไปสู่การเกิดปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น อาทิ ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติในรูปแบบต่าง ๆ พนักงานสอบสวนจึงจำเป็นต้องศึกษาเพื่อมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีอาญา เพื่อการปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวนให้มีศักยภาพดีสามารถทำงานได้อย่างมีระบบ ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง เพื่อเตรียมความพร้อมของพนักงานสอบสวนเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

สถาบันส่งเสริมงานสอบสวน

สำนักงานกฎหมายและคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

## สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ ผลกระทบด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมของการเป็นประชาคมอาเซียน	๑-๓
๑.๒ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายอาญาระหว่างประเทศ	๓-๖
บทที่ ๒ กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีอาญา	
๒.๑ พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ.๒๕๒๑	๗-๑๒
๒.๒ พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด พ.ศ.๒๕๓๔	๑๓-๑๙
๒.๓ พ.ร.บ.ให้อำนาจทหารเรือปราบปรามการกระทำความผิดบางอย่างทางทะเล พ.ศ.๒๕๙๐	๒๐-๒๓
๒.๔ พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.๒๕๓๔	๒๔-๓๕
๒.๕ พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๕๖	๓๖-๔๐
๒.๖ พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ.๒๕๕๖	๔๑-๔๗
๒.๗ พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ.๒๕๕๖	๔๘-๕๗
๒.๘ พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ.๒๕๐๘	๕๘-๖๘
๒.๙ พ.ร.บ.ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ.๒๕๓๕	๖๙-๗๙
๒.๑๐ พ.ร.บ.การปฏิบัติเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศในการดำเนินการ ตามคำพิพากษาคดีอาญา พ.ศ.๒๕๒๗	๘๐-๘๘
๒.๑๑ พ.ร.บ.ส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ.๒๕๕๑	๘๙-๙๙
๒.๑๒ พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดน พ.ศ.๒๕๕๖	๑๐๐-๑๐๔
บรรณานุกรม	๑๐๕
คณะทำงาน	๑๐๖

## บทนำ

### ๑.๑ ผลกระทบด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมของการเป็นประชาคมอาเซียน<sup>[๑]</sup>

ประเทศไทยจะเข้าสู่ในการเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.๒๕๕๘ นั้น ซึ่งจะมีผลกระทบต่อระบบกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ผลของการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่จะมีการเคลื่อนย้ายคน สินค้า การบริการ เงินทุน และการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรี โดยจะก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ทั้งการค้า ยาเสพติด การค้ามนุษย์ การก่อการร้าย อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ซึ่งปัจจุบันอาเซียนได้ให้ความสำคัญกับอาชญากรรมข้ามชาติ ๘ ประเภท ได้แก่ การค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ โจรสลัด การค้าอาวุธ การฟอกเงิน การก่อการร้าย อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ และอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ ดังนั้นประเทศไทยจะต้องมีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายดังกล่าว ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยได้ให้ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องอาญาหลายระดับ ระดับระหว่างประเทศได้แก่ อนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ.๒๐๐๐ ระดับภูมิภาคได้แก่ สนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญาอาเซียน ค.ศ.๒๐๐๔ และได้ทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือของประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ ค.ศ.๒๐๐๔ ในระดับทวีปได้แก่ บันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาเรื่องความร่วมมือทวิภาคีว่าด้วยการขจัดการค้าเด็กและหญิงและการช่วยเหลือเหยื่อของการค้ามนุษย์ ค.ศ.๒๐๐๓ บันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวว่าด้วยความร่วมมือต่อต้านการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก ค.ศ.๒๐๐๓ บันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงความมั่นคงสาธารณรัฐประชาชนจีนกับอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือในประเด็นความมั่นคงรูปแบบใหม่ ค.ศ. ๒๐๐๔ ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามในเรื่องการป้องกันและต่อสู้อาชญากรรมในลักษณะต่าง ๆ ค.ศ.๒๐๐๔ สนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดน สนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญา และสนธิสัญญาโอนตัวนักโทษเด็ดขาดระหว่างประเทศ ในระดับภายในประเทศได้แก่ พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติการปฏิบัติเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศในการดำเนินตามคำพิพากษาคดีอาญา พ.ศ.๒๕๒๗ และพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ.๒๕๕๑ สำหรับประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีสนธิสัญญากับประเทศไทยเกี่ยวกับการส่งผู้ร้ายข้ามแดนมีจำนวน ๕ ประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ประเทศมาเลเซีย ประเทศอินโดนีเซีย และประเทศฟิลิปปินส์

ผลกระทบด้านกระบวนการยุติธรรมทางอาญา แม้การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนจะไม่เกิดผลกระทบทางด้านกระบวนการยุติธรรมโดยเร็วเมื่อเปรียบเทียบกับผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ แต่ผลกระทบด้านกระบวนการยุติธรรมทางอาญาจะเกิดขึ้นเมื่อมีการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนแล้ว ซึ่งกระบวนการยุติธรรมไม่ว่าในชั้นตำรวจ อัยการ ศาลและราชทัณฑ์จะต้องมีการปรับตัวและเตรียมการรองรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้น การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม บุคลากรในกระบวนการยุติธรรมจะต้องพร้อม



รองรับการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาเนื่องจากปัญหาและความซับซ้อนของอาชญากรรมข้ามชาติจะเพิ่มมากขึ้น บุคลากรจะต้องมีการศึกษาและเรียนรู้กฎหมายต่างประเทศ กฎหมายของประเทศสมาชิกอาเซียน กฎหมายเกี่ยวกับการค้าการลงทุน และภาษาต่างประเทศมากขึ้นกว่าในปัจจุบัน

ปัญหาการดำเนินคดีอาญาในชั้นตำรวจและพนักงานอัยการ เนื่องจากประเทศสมาชิกอาเซียนมีระบบกฎหมายที่แตกต่างกันโดยมีเหตุผลทางประวัติศาสตร์ยุคอาณานิคมเป็นฐานในการเลือกใช้ระบบกฎหมาย เช่น ประเทศลาว กัมพูชา เวียดนาม เคยตกเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศส จะเลือกใช้ระบบกฎหมายซีวิลลอว์ ส่วนประเทศที่เคยตกเป็นอาณานิคมของประเทศอังกฤษ ได้แก่ ประเทศสิงคโปร์ มาเลเซีย บรูไน จะเลือกใช้ระบบคอมมอนลอว์ ส่วนประเทศที่นับถือศาสนาอิสลามจะมีการนำกฎหมายอิสลามชะรีอะฮ์มาใช้ประกอบกับระบบคอมมอนลอว์ด้วย ดังนั้นขั้นตอนการดำเนินคดีอาญาในชั้นตำรวจ และพนักงานอัยการ จึงมีความแตกต่างกันไม่ว่าขั้นตอนการจับ การค้น การสอบสวน การยื่นฟ้องคดีต่อศาล เมื่อมีการรวมเป็นประชาคมอาเซียนแล้ว ขั้นตอนการดำเนินคดีอาญาของประเทศหนึ่งอาจจะไม่เป็นที่ยอมรับของอีกประเทศหนึ่ง แต่ด้วยข้อจำกัดในการบังคับใช้กฎหมายที่กฎหมายประเทศหนึ่งไม่สามารถใช้บังคับกับอีกประเทศหนึ่งได้ ดังนั้นทางออกของการดำเนินคดีอาญาในชั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจและพนักงานอัยการคือการทำข้อตกลงกับประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อให้มีการสร้างระบบหรือช่องทางพิเศษ สำหรับความร่วมมือทางอาญาระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน เช่น ระบบตำรวจอาเซียน เหมือนอินเตอร์โพล หรือตำรวจสากล มีหมายจับอาเซียน (ASEAN Arrest Warrant) ที่หมายจับในประเทศหนึ่งสามารถจับผู้ต้องหาได้ทุกประเทศในอาเซียนโดยไม่ต้องไปขออนุญาตใหม่ มีพนักงานสอบสวนร่วม (Joint Investigation Team) ที่พนักงานสอบสวนของหลายประเทศที่มีเขตอำนาจเกี่ยวพันกัน เป็นคณะพนักงานสอบสวนร่วมมีอำนาจร่วมทำคดีด้วยกัน หรือสถานที่ดำเนินคดีที่เหมาะสม (Choice of Forum to Prosecute) โดยเจ้าหน้าที่ผู้ฟ้องคดีมีอำนาจพิจารณาฟ้องคดีในศาลของประเทศที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการดำเนินคดี เป็นต้น การดำเนินคดีร่วมดังกล่าวในเบื้องต้นไม่สามารถกระทำได้ทุกฐาน ความผิดจะกระทำได้เฉพาะคดีที่มีฐานความผิดองค์ประกอบหรือลักษณะเดียวกัน ส่วนมากเป็นความผิดที่ประเทศมีข้อผูกพันตามสนธิสัญญาระหว่างประเทศ เช่น การค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ การลักลอบขนคนข้ามถิ่น (People Smuggling) โจรสลัด (Sea Piracy) และฟอกเงิน เป็นต้น ในชั้นพนักงานอัยการอาจจะมี การก่อตั้งองค์กรอัยการอาเซียนเพื่อทำหน้าที่ประสานงานในการดำเนินคดีชั้นพนักงานอัยการกับอัยการของประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งปัจจุบันสำนักงานอัยการสูงสุดได้ตั้งศูนย์พันธกิจอาเซียนเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับภารกิจด้านอาเซียนของสำนักงานอัยการสูงสุดเป็นการเฉพาะ ปัจจุบันการดำเนินคดีอาชญากรรมข้ามชาติมีปัญหาและอุปสรรคมากเนื่องจากแต่ละประเทศมีระบบกฎหมายที่แตกต่างกันและบางประเทศไม่มีการทำ ความตกลงให้ความร่วมมือซึ่งกันและกัน เช่น การส่งผู้ร้ายข้ามแดน ซึ่งปัจจุบันประเทศสมาชิกอาเซียนมีเพียง ๕ ประเทศเท่านั้นที่มีสนธิสัญญากับประเทศไทยเกี่ยวกับการส่งผู้ร้ายข้ามแดน เนื่องจากระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ไม่มีระบบต่างตอบแทนในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างกันต้องใช้สนธิสัญญาเท่านั้น ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องเข้าไปเจรจากับประเทศที่ยังไม่มีสนธิสัญญาการส่งผู้ร้ายข้ามแดนกับประเทศไทย

ปัญหาความร่วมมือในการรวบรวมพยานหลักฐานไม่ว่าในชั้นตำรวจ พนักงานอัยการ ประเทศสมาชิกอาเซียนจะต้องทำความเข้าใจกันไม่ว่าจะเป็นการส่งมอบพยานวัตถุและพยานเอกสารที่เป็นต้นฉบับการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้กระทำความผิด ตลอดทั้งการโอนตัวนักโทษซึ่งขณะนี้ประเทศไทยได้มีสนธิสัญญาโอนตัวนักโทษกับกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนแล้วจำนวน ๔ ประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และประเทศฟิลิปปินส์ ส่วนอีก ๖ ประเทศยังไม่มีสนธิสัญญาดังกล่าว และอยู่ระหว่างการเจรจากับประเทศมาเลเซีย ซึ่งจะต้องทำให้ครบทั้ง ๑๐ ประเทศ

ปัญหาการดำเนินคดีอาญาในชั้นศาล การดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีของแต่ละประเทศมีความแตกต่างกันบางประเทศใช้ระบบกล่าวหา บางประเทศใช้ระบบไต่สวน ปัญหาการรับฟังพยานหลักฐานปัญหาว่าพยานหลักฐานที่ได้ในประเทศหนึ่งศาลในอีกประเทศหนึ่งจะรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้หรือไม่ การสืบพยานประเด็นในศาลแต่ละประเทศจะนำมารับฟังเป็นพยานหลักฐานในศาลอีกประเทศหนึ่งได้หรือไม่ การบังคับใช้กฎหมายศาลอาจจะต้องใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ.๒๕๔๘ มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้เรื่องการรับรองและบังคับตามคำพิพากษาของศาลประเทศสมาชิกอาเซียนประเด็นคือศาลของประเทศสมาชิกอาเซียนมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดแล้ว คู่ความในคดีต้องการนำคำพิพากษาของประเทศสมาชิกรับมาให้ศาลไทยรับรองและบังคับตามคำพิพากษาในประเทศไทย ศาลไทยจะรับรองและบังคับตามคำพิพากษาของศาลต่างประเทศนั้นอย่างไร ซึ่งจะต้องไปทำความเข้าใจกับประเทศสมาชิกอาเซียนเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

#### ๑.๒ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายอาญาระหว่างประเทศ<sup>[๒]</sup>

กฎหมายอาญาระหว่างประเทศหรือกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีอาญา แท้จริงเป็นการใช้กฎหมายอาญาภายในของแต่ละประเทศนั่นเองอย่างไรก็ตาม ในคดีอาญาที่มีความเกี่ยวข้องกับต่างประเทศย่อมเกิดมีปัญหาในการนำกฎหมายอาญามาปรับใช้กับคดีนั้น เช่นปัญหาในการกำหนดสถานที่กระทำความผิด ปัญหาสัญชาติของผู้กระทำความผิด ปัญหาสัญชาติของผู้เสียหาย

ในโลกปัจจุบัน ปัญหากฎหมายอาญาระหว่างประเทศได้ขยายตัวออกไปอย่างกว้างขวางด้วยสาเหตุหลัก ๔ ประการ คือ

๑. การเคลื่อนย้ายถิ่นที่อยู่ไปมาในประเทศต่าง ๆ การเคลื่อนย้ายดังกล่าวอาจเป็นไปอย่างชั่วคราว เช่น การเดินทางไปประเทศต่าง ๆ เพื่อการท่องเที่ยว หรือเพื่อการค้า เป็นต้น หรืออาจย้ายถิ่นที่อยู่เป็นการถาวร เช่น ผู้อพยพไปตั้งถิ่นฐานหรือสืบทอดกิจการเมืองอย่างถาวร หรือเพื่อหางานทำ ดังนั้น หากบุคคลดังกล่าวกระทำความผิดขึ้นในประเทศที่ตนไปอยู่ เช่น คนอเมริกันที่เข้ามาท่องเที่ยวทำธุรกิจ คนลาวหรือคนเขมรอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศ กระทำความผิดอาญา ประเทศไทยจะเป็นผู้ดำเนินคดีและใช้กฎหมายของประเทศใดลงโทษผู้นั้น ในทำนองกลับกับคนไทยที่ไปศึกษาต่างประเทศก็ดี ไปทำงาน หรืออพยพเข้าไปอยู่ในต่างประเทศแล้วไปกระทำความผิดเข้า ศาลไทยจะมีอำนาจลงโทษได้หรือไม่ และศาลไทยจะใช้กฎหมายใด



บังคับถ้าเป็นกรณีที่ความผิดและโทษในประเทศนั้น ๆ บัญญัติแตกต่างไปจากของไทย เช่น การกระทำความผิดเป็นความผิดตามกฎหมายต่างประเทศไม่ผิดตามกฎหมายไทย หรือผิดตามกฎหมายไทยแต่ไม่ผิดตามกฎหมายต่างประเทศ หรือเป็นความผิดของทั้ง ๒ ประเทศ แต่บัญญัติโทษต่างกัน จะลงโทษตามกฎหมายของประเทศใด เป็นต้น

๒. การธุรกิจระหว่างประเทศมีการขยายตัวมากขึ้น การเคลื่อนย้ายสินค้า เงิน ทอง ระหว่างกัน การฉ้อโกงข้ามชาติ การปลอม หรือลอกเลียนเครื่องหมายการค้า ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร การนำเข้า-ส่งออกสินค้าต้องห้ามตามกฎหมายรวมตลอดถึงเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าในการสื่อสาร เช่น การหมิ่นประมาทข้ามชาติ โฆษณาหลอกลวงในคุณภาพของผลิตภัณฑ์ เผยแพร่ภาพลามก อนาจาร การขโมยข่าวสาร โดยผ่านสัญญาณดาวเทียม การทำเว็บไซต์หลอกลวง เป็นต้น

๓. การขยายตัวของพวกอั้งยี่หรือองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ (transnational organized crime) หรือการกระทำความผิดที่มีลักษณะพิเศษ เช่น การขโมยศิลปะวัตถุอันล้ำค่าของชาติหนึ่งไปยังอีกชาติหนึ่ง การปลอมแปลงเงินตรา การค้ายาเสพติด ค้าโสเภณี การขโมยเด็ก เพราะได้ผลประโยชน์ตอบแทนสูง รวมทั้งการขยายอวัยวะให้แก่เศรษฐกิจในต่างประเทศด้วย

๔. หลังสงครามโลกครั้งที่สอง ได้เกิดความผิดทางอาญาในลักษณะของการก่อการร้ายเพิ่มมากขึ้น โดยอาจมีมูลเหตุทางการเมือง เช่น การจี้เครื่องบิน การใช้กำลังเพื่อแบ่งแยกดินแดน ซึ่งมีหลายกรณี ประเทศบางประเทศ ก็สนับสนุนการก่อการร้ายดังกล่าว เช่น ให้เงินช่วยเหลือ ให้อาวุธ เครื่องมือสื่อสาร การลอบสังหารผู้นำประเทศคู่ปรปักษ์ หรือแม้แต่ส่งกองทหารเข้าไปร่วมรบด้วย นอกจากนี้ยังมีความผิดที่เรียกว่า อาชญากรรมสงคราม ความผิดในการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ (Crimes contre L'humanite) การฆ่าหมู่ในค่าย "สัมมนา" การบ่อนทำลายและสืบราชการลับระหว่างประเทศโดยองค์กรของรัฐ เช่น ซี ไอ เอ หรือ (อดีต) เค จี บี เป็นต้น การกระทำเหล่านี้ได้ขยายขอบข่ายของอาชญากรรมให้กว้างขวางออกไปจนนอกเหนืออำนาจของรัฐใดรัฐหนึ่งเพียงรัฐเดียวที่จะดำเนินการให้อาชญากรได้รับโทษสมกับความผิดได้ จึงเป็นความจำเป็นที่รัฐทั้งหลายต้องร่วมมือกัน

ปัญหาระหว่างประเทศดังกล่าวอาจคลี่คลายลงได้ ด้วยอาศัยรากฐานของตัวบทกฎหมายอาญาภายในของแต่ละรัฐ และความร่วมมือระหว่างรัฐทั้งหลายในโลกที่มีจุดมุ่งหมายอันเดียวกัน อันเป็นที่มาของแนวความคิดเรื่อง "กฎหมายอาญาระหว่างประเทศ" หรือกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีอาญา นั้นเอง

๑. ขอบเขตการใช้กฎหมายอาญานั้นมีหลักให้พิจารณาที่สำคัญอยู่ ๓ ประการ คือ

๑. หลักดินแดน สิ่งที่กำหนดการใช้กฎหมาย ได้แก่ สถานที่กระทำความผิด (le lieu de commission de l'infraction) อาศัยหลักนี้ การกระทำความผิดเกิดขึ้นในรัฐโดยยอมตกอยู่ภายใต้กฎหมายของรัฐนั้น ๆ (lex loci delicti) ไม่ว่าผู้กระทำความผิดหรือผู้เสียหายจะมีสัญชาติใดก็ตาม

๒. การกระทำความผิดที่เกิดขึ้นนอกอาณาเขตของรัฐ แม้ว่าผู้กระทำความผิดหรือผู้เสียหาย จะเป็น  
คนสัญชาติของรัฐนั้นก็ตาม ก็ไม่อาจนำกฎหมายของรัฐดังกล่าวไปใช้บังคับการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นนอกรัฐ  
นั้น ๆ ได้ ผู้กระทำความผิดจะถูกดำเนินคดีภายใต้กฎหมายของรัฐที่ความผิดเกิดเท่านั้น ดังนั้นถ้าประเทศไทย  
ถือตามหลักดังกล่าวกฎหมายไทยย่อมใช้กับผู้กระทำความผิดทั้งหลาย ไม่ว่าสัญชาติใดที่กระทำความผิดใน  
ราชอาณาจักรไทย แต่ไม่อาจบังคับกับผู้ไปกระทำความผิดนอกราชอาณาจักรได้ แม้ว่าผู้กระทำหรือผู้เสียหาย  
จะเป็นคนไทยก็ตาม

๒. หลักบุคคล สิ่งที่กำหนดในการใช้กฎหมายได้แก่ สัญชาติของบุคคล “กฎหมายของรัฐโดยยอม  
ใช้บังคับและคุ้มครองคนของรัฐนั้น ๆ ไม่ว่าจะอยู่ ณ ที่ใด” ซึ่งแยกออกได้ ๒ ประเภท คือ

๒.๑ ผู้กระทำความผิด (al personalite active) กฎหมายอาญาของรัฐโดยยอมใช้บังคับกับ  
บุคคลที่ถือสัญชาติของรัฐนั้น ที่กระทำความผิดทั้งในและนอกอาณาเขตของรัฐนั้น ๆ ไม่ว่าผู้เสียหายจะเป็นคน  
สัญชาติใดก็ตาม หลักนี้ถือสัญชาติของผู้กระทำความผิดเป็นสำคัญ

ถ้าประเทศไทยอาศัยหลักนี้ กฎหมายไทยย่อมใช้กับการกระทำความผิดที่กระทำโดยคนไทย  
ในราชอาณาจักรหรือนอกราชอาณาจักร แต่ไม่ใช้บังคับกับความผิดที่กระทำโดยคนต่างชาติในราชอาณาจักรไทย

๒.๒ ผู้เสียหาย (la personnalite passive) กฎหมายอาญาของรัฐโดยยอมใช้คุ้มครองบุคคลที่  
ถือสัญชาติของรัฐนั้น ที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำความผิด ไม่ว่าในหรือนอกอาณาเขตของรัฐนั้น ๆ  
ไม่ว่าผู้กระทำความผิดจะเป็นบุคคลสัญชาติใดก็ตาม หลักนี้ถือสัญชาติของผู้เสียหายเป็นสำคัญ ผู้กระทำ  
ความผิดจะถูกดำเนินคดีโดยกฎหมายแห่งรัฐที่ผู้เสียหายมีสัญชาติ

ถ้าประเทศไทยอาศัยหลักนี้ กฎหมายไทยย่อมใช้บังคับกับความผิดที่ได้กระทำต่อบุคคล  
สัญชาติไทย ทั้งในและนอกราชอาณาจักร ไม่ว่าผู้กระทำความผิดจะเป็นคนสัญชาติอเมริกัน เยอรมัน ลาว หรือ  
เขมร เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ในบางกรณีผู้เสียหายอาจเป็นรัฐเอง เช่นความผิดฐานปลอมแปลงเงินไทยใน  
ประเทศเขมร หากเป็นดังนี้ รัฐที่เสียหายย่อมมีอำนาจดำเนินการได้ ไม่ว่าจะการกระทำดังกล่าวจะเกิดขึ้น ณ ที่ใด  
หรือโดยผู้กระทำความผิดไม่ว่าสัญชาติใด

๓. หลักอำนาจลงโทษสากล (l universalite de la repression) ได้แก่ ประเทศใดที่จับกุม  
ตัวผู้กระทำความผิดได้ เป็นผู้ที่มีอำนาจพิจารณาและลงโทษตามกฎหมายของประเทศนั้น โดยไม่คำนึงถึง  
สัญชาติของผู้กระทำความผิด หรือของผู้เสียหายและไม่ต้องคำนึงถึงสถานที่ที่ความผิดได้เกิดขึ้นด้วย

อำนาจลงโทษสากลดังกล่าว ตามปกติมักมีกฎหมายหรือข้อตกลงที่เห็นร่วมกันในระหว่างรัฐ  
กำหนดลักษณะของความผิดบางลักษณะที่กระทบกระเทือนต่อผลประโยชน์ร่วมกันของรัฐทั้งหลาย เช่น  
ความผิดฐานโจรสลัด การค้ายาเสพติด เป็นต้น หลักใหญ่ ๆ ทั้ง ๓ ประการที่กล่าวมานี้ได้บัญญัติไว้ในประมวล  
กฎหมายของไทย กล่าวคือ

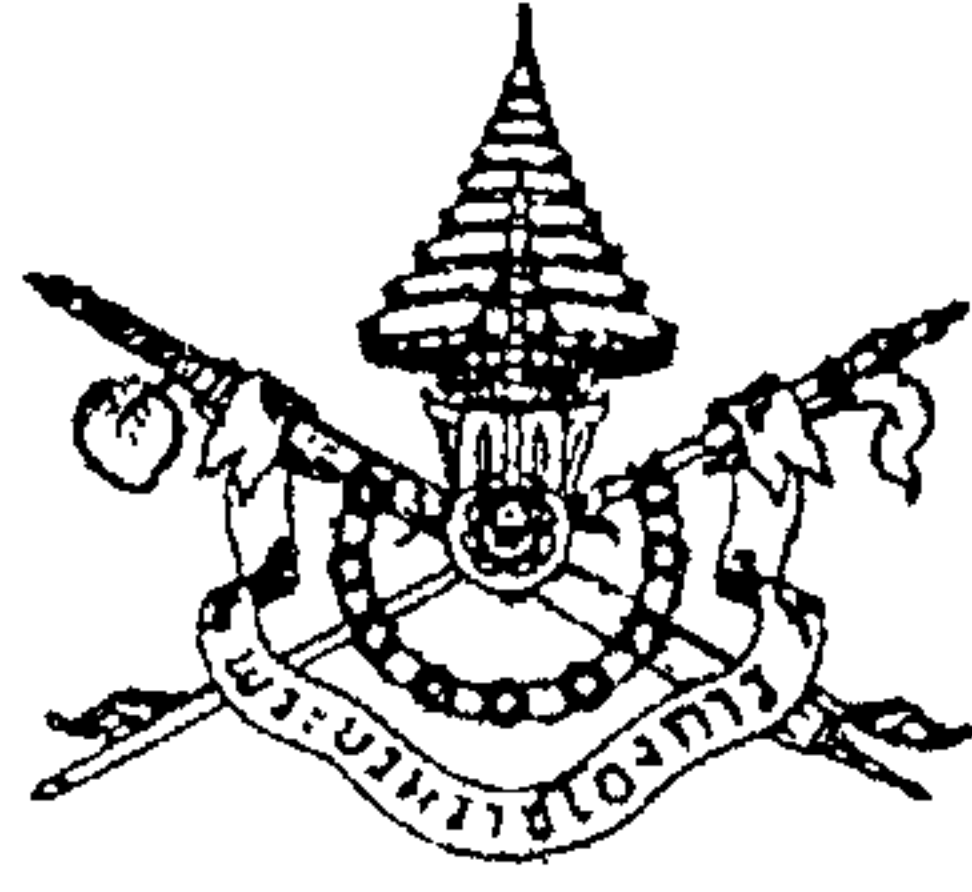


๑. ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๔ บัญญัติเรื่องหลักดินแดน เป็นประเด็นสำคัญในการใช้กฎหมาย “ผู้ใดกระทำความผิดในราชอาณาจักรต้องรับโทษตามกฎหมาย...” ด้วยเหตุที่ว่ากฎหมายอาญาบัญญัติขึ้น เพื่อให้เกิดความสงบสุขและความปลอดภัยในพื้นที่ จึงใช้บังคับการกระทำความผิดทุกชนิดในราชอาณาจักร รวมถึงการกระทำที่มี “จุดเกาะเกี่ยว” กับดินแดนด้วยตามมาตรา ๕ และมาตรา ๖

๒. เนื่องจากการถือหลักดินแดนโดยเคร่งครัด จะเป็นอุปสรรคหรือเป็นข้อจำกัดต่อการลงโทษการกระทำที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักร กฎหมายอาญาจึงบัญญัติรับรองหลักบุคคลเข้าไว้ด้วย เพื่อเสริมหลักดินแดน ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘ “ผู้ใดกระทำความผิดนอกราชอาณาจักร และ (ก) ผู้กระทำความผิดนั้นเป็นคนไทย... (ข) ผู้กระทำความผิดเป็นคนต่างด้าวและรัฐบาลไทยหรือคนไทยเป็นผู้เสียหาย...”

๓. สำหรับหลักอำนาจลงโทษสากลนั้น เนื่องจากยังไม่มีข้อตกลงร่วมกันอย่างชัดเจน จึงเป็นไปตามกฎหมายอาญาของแต่ละประเทศที่จะบัญญัติขึ้น ของไทยได้บัญญัติลักษณะความผิดทางอาญาที่ใช้หลักอำนาจลงโทษสากลไว้ในมาตรา ๗ อันได้แก่ ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย ความผิดเกี่ยวกับการปลอมแปลงเงินตรา ดวงตรา แสตมป์ หรือเอกสาร ความผิดเกี่ยวกับการค้าเด็กและหญิง และความผิดฐานชิงทรัพย์หรือปล้นทรัพย์ในทะเลหลวง ซึ่งเป็นกรณีที่มีปัญหาน้อยที่สุด เพราะไม่มีปัญหาเรื่องหลักดินแดนและเป็นความผิดที่บัญญัติโดยกฎหมายภายใน สามารถใช้ได้ทั่วไป ไม่ว่าผู้กระทำความผิดจะเป็นคนสัญชาติใด

ซึ่งส่วนในต่อไปจะเป็นการรวบรวมกฎหมายของกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีอาญา เพื่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนให้มีศักยภาพดีพอที่จะสามารถทำงานได้อย่างมีระบบ ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง เพื่อเตรียมความพร้อมของพนักงานสอบสวนเข้าสู่ประชาคมอาเซียน



พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๒๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๑

เป็นปีที่ ๓๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้  
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของ  
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการ  
เดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๒๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็น  
ต้นไป

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่อากาศยานที่ใช้ในราชการทหารราชการตำรวจ  
หรือราชการศุลกากร

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“อากาศยานในระหว่างการบิน” หมายความว่า อากาศยานที่ประตูด้านนอกทุกบานของ  
อากาศยานปิดภายหลังที่ผู้โดยสารและหรือเจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานขึ้นจนถึงขณะที่ประตูด้านนอกบานใด  
บานหนึ่งของอากาศยานนั้นเปิดออกเพื่อให้ผู้โดยสารและหรือเจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานลงตามปกติ และ



หมายความรวมถึงกรณีที่อากาศยานต้องลงสู่พื้นโดยเหตุบังคับจนถึงขณะที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจได้เข้าคุ้มครองความปลอดภัยของอากาศยาน บุคคล และทรัพย์สินในอากาศยานนั้น

“อากาศยานในระหว่างบริการ” หมายความว่า อากาศยานซึ่งอยู่ในระหว่างเวลาที่ผู้ประจำหน้าที่ภาคพื้นหรือเจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานเริ่มเตรียมการก่อนการบินสำหรับเที่ยวบินใดโดยเฉพาะจนถึงเวลาครบยี่สิบสี่ชั่วโมง หลังจากอากาศยานลงสู่พื้น และไม่ว่ากรณีใด ๆ ให้ความหมายความรวมถึงระยะเวลาที่อากาศยานอยู่ในระหว่างการบินด้วย

“เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ” ในส่วนที่เกี่ยวกับประเทศไทย หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ผู้ใดยึดหรือเข้าควบคุมอากาศยานในระหว่างการบิน โดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เชียวว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายผู้อื่นหรือขู่เชียวว่าจะกระทำอันตรายต่ออากาศยานนั้น ต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี

มาตรา ๖ ผู้ใด

(๑) ทำลายอากาศยานในระหว่างบริการ

(๒) กระทำความเสียหายแก่อากาศยานในระหว่างบริการเพื่อให้อากาศยานนั้นไม่สามารถทำการบินหรือน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยานในระหว่างการบิน หรือ

(๓) กระทำแก่อากาศยานในระหว่างบริการด้วยกลอุบาย วัตถุ หรือด้วยวิธีใด ๆ อันอาจทำลายอากาศยาน หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่อากาศยาน เพื่อให้อากาศยานนั้นไม่สามารถทำการบินหรือน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยานในระหว่างการบิน

ต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี

มาตรา ๖ ทวิ ผู้ใด

(๑) กระทำการประทุษร้ายผู้อื่นในท่าอากาศยานที่ให้บริการการบินพลเรือนจนเป็นเหตุให้หรือน่าจะเป็นเหตุให้ผู้อื่นนั้นรับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย หรือ

(๒) ทำลาย หรือทำให้เสียหายอย่างร้ายแรงต่อสิ่งอำนวยความสะดวกของท่าอากาศยานที่ให้บริการการบินพลเรือน หรือต่ออากาศยานที่ไม่อยู่ในระหว่างบริการและอยู่ในท่าอากาศยานนั้น หรือทำให้การให้บริการของท่าอากาศยานหยุดชะงักลง

ทั้งนี้ โดยใช้กลอุบาย วัตถุ หรืออาวุธใด ๆ และการกระทำนั้นเป็นอันตรายหรือน่าจะเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของท่าอากาศยานนั้น ต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี

มาตรา ๗ ผู้ใดใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายผู้อื่นในอากาศยานในระหว่างการบินซึ่งการกระทำนั้นน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยาน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท

มาตรา ๘ ผู้ใดทำลายหรือกระทำความเสียหายแก่เครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ หรือกระทำโดยวิธีใด ๆ แก่การปฏิบัติการของเครื่องอำนวยความสะดวกนั้น ซึ่งน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยานในระหว่างการบิน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสามหมื่นบาท

มาตรา ๙ ผู้ใดแจ้งข้อความหรือส่งข่าวสารซึ่งรู้อยู่แล้วว่าเป็นเท็จ และการนั้นเป็นเหตุให้เกิดอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยานในระหว่างการบิน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี

มาตรา ๑๐ ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวในมาตรา ๕ หรือมาตรา ๖ เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี แต่ถ้าการกระทำดังกล่าวเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวในมาตรา ๗ มาตรา ๘ หรือมาตรา ๙ เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี แต่ถ้าการกระทำดังกล่าวเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี

มาตรา ๑๑ ผู้ใดเป็นผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดตามมาตรา ๕ มาตรา ๖ หรือมาตรา ๖ ทวิ ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการ

ผู้ใดพยายามกระทำความผิดตามมาตราดังกล่าวในวรรคแรก ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดสำเร็จ

ผู้ใดกระทำการใดอันเป็นการเตรียมเพื่อกระทำความผิดตามมาตราดังกล่าวในวรรคแรก ต้องระวางโทษกึ่งหนึ่งของโทษที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ

มาตรา ๑๒ ผู้ใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้นอกราชอาณาจักร จะต้องรับโทษในราชอาณาจักร ถ้า

(๑) ความผิดนั้นได้กระทำในอากาศยานต่างประเทศ และอากาศยานนั้นลงสู่พื้นในราชอาณาจักรพร้อมด้วยผู้กระทำความผิด



(๒) ความผิดนั้นได้กระทำในอากาศยานต่างประเทศ ที่บุคคลซึ่งมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ถาวร หรือสถานที่หลักในการประกอบธุรกิจอยู่ในราชอาณาจักร เข้ามาทำการบินโดยไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานของผู้ให้เข้ามาด้วย หรือ

(๓) ผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๕ มาตรา ๖ หรือมาตรา ๖ ทวิ ปรากฏตัวอยู่ในราชอาณาจักรและมีได้มีการส่งตัวผู้นั้นออกไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

มาตรา ๑๓ เมื่อผู้ควบคุมอากาศยานในระหว่างการบินมีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลใดได้กระทำหรือจะกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกระทำการซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยาน บุคคลหรือทรัพย์สินในอากาศยาน หรือซึ่งเป็นการฝ่าฝืนต่อระเบียบและวินัยในอากาศยาน ผู้ควบคุมอากาศยานอาจใช้มาตรการอันสมควรในทางป้องกันเพื่อมิให้บุคคลนั้นกระทำการดังกล่าว รวมทั้งการควบคุมตัวในเมื่อเห็นว่าจำเป็นเพื่อส่งตัวบุคคลนั้นแก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหรือนำตัวบุคคลนั้นลงจากอากาศยาน

ผู้ควบคุมอากาศยานอาจสั่งหรือให้อำนาจเจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานหรือขอร้อง หรือให้อำนาจผู้โดยสาร ให้ช่วยเหลือในการควบคุมตัวบุคคลดังกล่าวในวรรคหนึ่งได้

เจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานหรือผู้โดยสารอาจใช้มาตรการอันสมควรในทางป้องกันโดยไม่ต้องมีการให้อำนาจตามวรรคสองได้ในเมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่าจำเป็นจะต้องกระทำเช่นนั้นทันที เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของอากาศยาน บุคคลหรือทรัพย์สินในอากาศยานแต่ผู้ควบคุมอากาศยานอาจสั่งให้ยกเลิกมาตรการนั้นได้

มาตรา ๑๔ เมื่ออากาศยานลงสู่พื้นแล้ว ห้ามมิให้ใช้มาตรการในทางป้องกันหรือการควบคุมตัวตามมาตรา ๑๓ เว้นแต่

(๑) เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจไม่อนุญาตให้นำผู้ถูกควบคุมตัวลงจากอากาศยาน

(๒) ไม่สามารถส่งผู้ถูกควบคุมตัวแก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจได้ หรือ

(๓) ผู้ถูกควบคุมตัวตกลงหรือยินยอมอยู่ในอากาศยานโดยจะออกเดินทางต่อไปกับอากาศยานนั้น

ผู้ควบคุมอากาศยานที่มีผู้ถูกควบคุมตัวตามมาตรา ๑๓ อยู่ในอากาศยานต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจทราบโดยเร็วที่สุดที่จะทำได้ และหากเป็นไปได้จะต้องแจ้งก่อนลงสู่พื้นว่ามีผู้ถูกควบคุมตัวอยู่ในอากาศยานนั้น พร้อมทั้งเหตุผลของการควบคุมตัว

มาตรา ๑๕ เมื่ออากาศยานลงสู่พื้นในราชอาณาจักร ผู้ควบคุมอากาศยานอาจนำบุคคลใดลงจากอากาศยาน เพื่อส่งให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจได้เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่าบุคคลนั้นได้กระทำหรือจะกระทำการใด ๆ ในอากาศยานนั้น ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยาน บุคคลหรือทรัพย์สินในอากาศยานอันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งเป็นการฝ่าฝืนต่อระเบียบและวินัยที่กำหนดไว้สำหรับอากาศยานนั้น

ให้ผู้ควบคุมอากาศยานรายงานให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามวรรคหนึ่งทราบข้อเท็จจริงและ  
เหตุผลของการนำบุคคลดังกล่าวลงจากอากาศยาน

มาตรา ๑๖ เมื่ออากาศยานลงสู่พื้นในราชอาณาจักร ผู้ควบคุมอากาศยานอาจส่งตัวบุคคลใด  
ให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจได้เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่าบุคคลนั้นได้กระทำการในอากาศยาน ซึ่งตนเห็นว่าเป็น  
ความผิดร้ายแรงตามกฎหมายอาญาของประเทศที่อากาศยานนั้นจดทะเบียน

ให้ผู้ควบคุมอากาศยานแจ้งให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจทราบโดยเร็วที่สุดที่จะทำได้ และหาก  
เป็นไปได้ให้แจ้งก่อนอากาศยานลงสู่พื้น ถึงเจตนาและเหตุผลของการส่งตัวบุคคลดังกล่าว

ให้ผู้ควบคุมอากาศยานจัดหาพยานหลักฐานและข้อความต่าง ๆ ที่มีอยู่โดยชอบตามกฎหมาย  
ของประเทศที่อากาศยานนั้นจดทะเบียน ให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามวรรคหนึ่ง

เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจจะไม่รับตัวบุคคลที่ส่งให้ตามวรรคหนึ่งก็ได้ ถ้าเห็นว่า ความผิดนั้นเป็น  
ความผิดอันมีลักษณะทางการเมือง หรือความผิดที่อาศัยการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติหรือศาสนาเป็นมูลฐาน ที่  
มิได้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการเดินอากาศ

มาตรา ๑๗ เมื่อได้รับบุคคลดังกล่าวในมาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๑๖ ไว้

(๑) ถ้าเป็นกรณีที่ต้องทำการสอบสวนเพื่อดำเนินคดี ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจส่งบุคคล  
ดังกล่าว และพยานหลักฐานถ้าหากมีแก่พนักงานสอบสวนโดยมิชักช้า ถ้าการสอบสวนเบื้องต้นปรากฏว่าเป็น  
กรณีที่ไม่อาจดำเนินคดีได้ในราชอาณาจักร และไม่มีการขอให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้าม  
แดน ก็ให้ปล่อยตัวไป

(๒) ถ้าเป็นกรณีที่ไม่จำเป็นต้องทำการสอบสวนหรือเป็นกรณีกระทำการฝ่าฝืนต่อระเบียบและ  
วินัยในอากาศยาน ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจควบคุมบุคคลดังกล่าวไว้เท่าที่จำเป็นเพื่อให้บุคคลนั้นเดินทางออกไป  
นอกราชอาณาจักร เว้นแต่บุคคลนั้นเป็นผู้มีสิทธิเข้ามาหรืออยู่ในราชอาณาจักร ก็ให้ปล่อยตัวไป

มาตรา ๑๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจซึ่งได้รับการ  
แต่งตั้งตามมาตรา ๑๕ มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธี  
พิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม  
และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้มี  
อำนาจเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้



